

การบริหารจัดการและพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน

Management and development of community potential and community members

รจนา จันทราสา¹

Rosjana Chandhasa¹

E-mail: rosjana.ch@ssru.ac.th

¹ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ 2) เพื่อนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ 3) เพื่อขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อปวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) วิเคราะห์งานวิจัยจำนวน 33 เรื่อง ผลวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม มีข้อค้นพบ คือ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การพัฒนาและยกระดับ การเพิ่มศักยภาพงานหัตถกรรมแบบมีส่วนร่วม กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดสินค้า การพัฒนารูปแบบระบบ โลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน การนำกลับมาใช้ใหม่ของวัสดุ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การพัฒนากระบวนการต้นน้ำ การผลิต นโยบายแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามกรอบธรรมาภิบาล การปรับปรุงกระบวนการผลิต การใช้ศักยภาพของทรัพยากรชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดระบบซัพพลาย การยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การลดความสูญเสียในกระบวนการโลจิสติกส์ 2) การนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ มีข้อค้นพบ คือ การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือในห่วงโซ่อุปทานเฉพาะส่วนการตลาด การจัดจำหน่าย และการขนส่งกระจายสินค้าระยะบูทีกัด การออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับของสินค้าเพื่อการส่งออก เพื่อขยายตลาดและเพิ่มผลผลิตเป็นการสร้างเทคโนโลยีใหม่ ให้มีความแตกต่างและเป็นการเพิ่มมูลค่า ผ่านช่องทาง ออนไลน์บนระบบแอปพลิเคชันบนมือถือ เพื่อให้กลุ่มลูกค้าได้เข้าถึงมากขึ้น 3) การขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์มีข้อค้นพบ คือ ผลสำเร็จขององค์การธุรกิจสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็นเลิศ นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของธุรกิจเกิดใหม่ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาศักยภาพชุมชนและสมาชิกชุมชนในบริบทต่างๆ โดยใช้กรอบแนวความคิดทางด้านวัฒนธรรม และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง นำมาขับเคลื่อนเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการชุมชน และเพิ่มศักยภาพชุมชน

คำสำคัญ: ศักยภาพของชุมชน, สมาชิกชุมชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the potential of the community and community members. Creation of product and service innovations 2) To introduce new technologies that can increase productivity, value of products and services 3) To drive products into commercialization of OTOP Group community enterprise and small and medium enterprises including emerging business groups A descriptive analysis method was used to analyze 33 research papers. Creation of innovative products and services that create value and added value. The findings are village fund management. development and upgrade Increasing the Potential of Participatory Handicrafts product marketing promotion strategy system model development, logistics and supply chain, material recycling food product development Process development upstream of production Policies to solve social inequality based on good governance production process improvement Potential use of community resources based on local wisdom Supply System enhancing quality standards Reducing losses in the logistics process. 2) Implementing new technologies that can increase productivity, value of goods and services. There are findings in the development of mobile applications in the supply chain specific to the marketing segment. Distribution and distribution of coordinated goods distribution Information

system design for product traceability for export To expand the market and increase productivity is the creation of new technologies. To be different and to add value through online channels on mobile applications. 3) Driving the product to commercialization has findings, which are the results of business organizations to become excellent entrepreneurs. Creative innovation of emerging businesses Development of creative product designs to add value Applying the Sufficiency Economy Philosophy to develop the potential of communities and community members in various contexts using a cultural conceptual framework. and the concept of sufficiency economy be driven as a guideline for community management and increase community potential

Keywords: Potential of Community, Community Member

บทนำ

การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชนนั้นต้องพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่นเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนส่งเสริมสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับและรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าของตนเองและสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก สนับสนุนผู้ประกอบการเดิมให้สามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมสำหรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจใหม่ๆ และมาตรการทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ พัฒนาและยกระดับผลผลิตภาพแรงงาน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาวិสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากลให้มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ที่เข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตบริการและ

อุตสาหกรรมดิจิทัล ยกย่องศักยภาพของสินค้าประชารัฐ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล ซึ่งในต่างประเทศมีงานวิจัยเกี่ยวกับชุมชนที่ยั่งยืนโดย Schmidt (2006) ได้ทำงานวิจัยชุมชนที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษาของสหกรณ์เรอูนิส Mujeres ในอีติลโก ประเทศเม็กซิโก ซึ่งชุมชนพื้นเมืองในประเทศเม็กซิโกกำลังมีการพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวคิดของการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จและยั่งยืนที่เอื้อประโยชน์แก่สมาชิกที่แข่งขันของชุมชน แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่การพัฒนาศักยภาพของชุมชนในต่างประเทศ ไม่ใช่แค่ในประเทศไทย

จุดเน้นของการพัฒนาและการเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ปัจจัยที่จะสร้างคุณภาพเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าและบริการ โดยใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ รวมถึงการนำอัตลักษณ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตมาร่วมใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างสมดุลไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการทั้งจากผลิตผลเดิม ผลิตภัณฑ์ใหม่ผลิตผลพลอยได้ระหว่างการผลิตและบริการเดิม หรือบริการใหม่ๆ ให้มีความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ โดยอาจเป็นการพัฒนาหรือต่อยอดวัสดุ/วัตถุดิบกึ่งสำเร็จรูปหรือชิ้นกลางในกระบวนการผลิตทั้งในระดับชุมชนและอุตสาหกรรมจนถึงปลายน้ำ การเพิ่มขีดความสามารถของกระบวนการการผลิตของสินค้าและบริการ โดยการนำศักยภาพของพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างพื้นที่ โดยครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงการเข้าถึงชุมชนโดยงานวิจัยของ Ahmed & Eklund (2019) ซึ่งให้เห็นว่าการปรับปรุงการเข้าถึงชุมชนควรเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ ของการพัฒนาประเทศเนื่องจากการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ Forrest (2017) ได้กล่าวว่าทุนทางสังคมภายในชนบทนั้นมีบทบาทที่สำคัญต่อการสร้างความก้าวหน้าไปสู่การพัฒนาชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจ

เมื่อกล่าวถึงการพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้ชุมชนไทยมีศักยภาพและความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการเกื้อกูลกันในอุตสาหกรรม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมภาคบริการ ที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ตั้งแต่ต้นน้ำ แต่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำ ความสามารถในการบริหารจัดการและพึ่งตนเองของ

องค์กรชุมชนในระยะยาวยังคงเป็นประเด็นที่ต้องเร่งส่งเสริมชุมชนที่เข้มแข็งเป็นปึกแผ่น มีความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกัน มีศักยภาพในการพึ่งตนเองและเรียนรู้เพื่อปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง เป็นเงื่อนไขและปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการมีสุขภาวะที่ดีของคนที่ยึดในชุมชนนั้นๆ “ดัชนีชุมชนเข้มแข็ง” ซึ่งให้เห็นว่า ชุมชนไทยมีความเข้มแข็งในระดับที่ต้องเร่งแก้ไขและปรับปรุง อย่างไรก็ตามจากการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ความเข้มแข็งของชุมชนปรับเปลี่ยนขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสูงขึ้นเกือบเท่าตัวในช่วง ค.ศ. 2006–2009 โดยเฉพาะในด้านการถือภูมิลำเนาของชุมชนที่มีทิศทางดีขึ้นอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม องค์กรชุมชนอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพึ่งตนเองของชุมชนกลับพบว่าอ่อนแอลง องค์กรชุมชน เช่น กลุ่มสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ โดยสามารถบริหารจัดการการเงินภายในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมั่นคงดีขึ้น มีเพียงประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งหมดแม้ในภาพรวม การรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มธุรกิจ วิสาหกิจและการจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจะมีเพิ่มมากขึ้น แต่พบว่าความต่อเนื่องและความยั่งยืนของกิจกรรมการดำเนินงานยังอยู่ในอัตราที่ต่ำซึ่งเป็นประเด็นที่ยังคงต้องให้ความสำคัญการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทย ควรมุ่งเน้นการสร้างศักยภาพของชุมชนในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้แข็งแรง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนการจัดการองค์ความรู้ ภูมิปัญญา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อความต่อเนื่องและการพึ่งตนเองของชุมชนได้ในระยะยาว

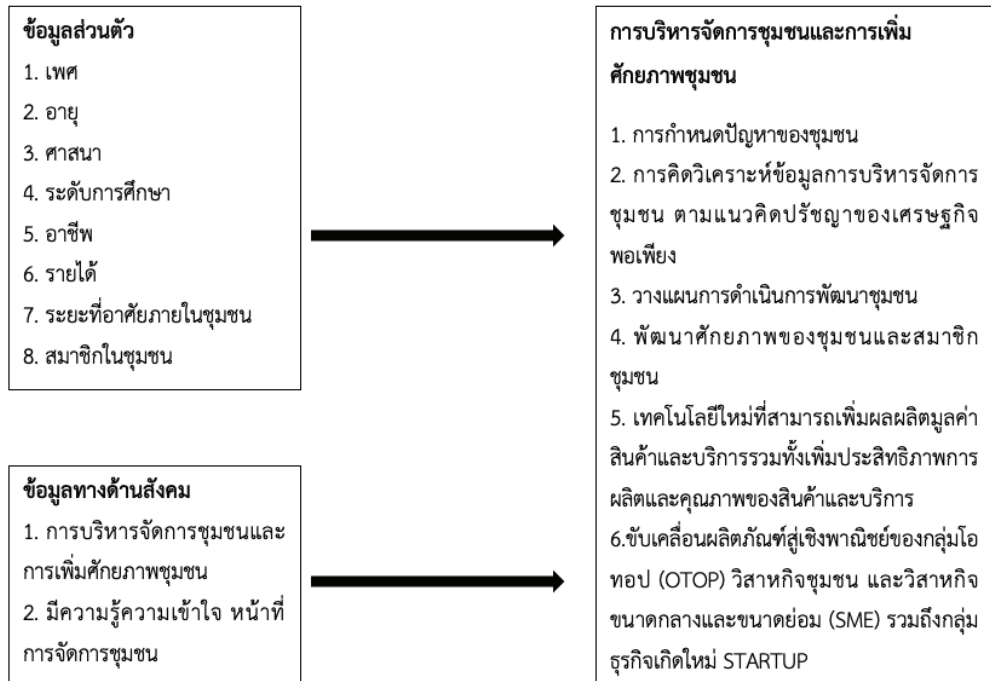
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชนด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาต้นแบบ การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม
2. เพื่อนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการรวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการ
3. เพื่อขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รวมถึงกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP

บททวนวรรณกรรม

หทัยชนก คะตะสมบุรณ์ (2562) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดการตนเองด้านเศรษฐกิจบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดชัยนาท เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดการตนเองด้านเศรษฐกิจบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณรงค์ อนันต์เลิศสกุล และจิรศักดิ์ จิยะจันทร์ (2561) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ที่ผลิตสินค้าโอท็อป กรณีศึกษาประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารในพื้นที่ภาคใต้ ในการบริหารจัดการองค์กรของวิสาหกิจชุมชนที่ดี ผู้ประกอบการต้องมีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจที่ชัดเจน กลุ่มต้องมีการจัดทำแผนธุรกิจ และมีการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ รวมทั้งการควบคุมกระบวนการที่ชัดเจนในทุกมิติ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม และควบคุมให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม เกศสุดา โภคานิตย์ และคณะ (2562) ทำการศึกษา ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากโดยแนวทางพระราชัฐตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีส่วนร่วมในจังหวัดชัยภูมิ คนในชุมชนมีความรู้ที่หลากหลายเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ของแต่ละคนและคนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันจากการลงมือปฏิบัติร่วมกันและนำผลที่ได้นั้นมาเป็นบทเรียนและองค์ความรู้ของชุมชนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ พิลิษฐ์ พงศาปรมัตต์ และคณะ (2561) ทำการศึกษาศักยภาพพัฒนาชุมชนไปสู่ชุมชนเข้มแข็งจากการจัดการความรู้ของมูลนิธิโครงการหลวงมุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรในเขตพื้นที่สูงให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยการส่งเสริมภาคเกษตร ผ่านการสนับสนุนการทดสอบ สาธิต วิจัย ด้วยวิธีการจัดการความรู้ผ่านระบบการจัดการของโครงการหลวงส่งผลทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งโดยประชาชนชาวไทยภูเขาหรือเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนในชุมชนมีนึกถึงผลประโยชน์ต่อส่วนรวม มีจิตสำนึกมีความรับผิดชอบ ชุมชนภายในโครงการหลวงมีความรักท้องถิ่น รักชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ด้วยความพอเพียง ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ชุมชนภายในโครงการหลวงมีจิตเอื้ออาทรต่อกันและชุมชนภายในโครงการหลวงสามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ ในชุมชนได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และวิธีวิเคราะห์งานวิจัย ที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติปีงบประมาณ 2562 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 33 เรื่อง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชนด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาต้นแบบ การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม ได้ทำการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชนด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาต้นแบบ การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม ได้ทำการศึกษากิจการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดสินค้าข้าวไรซ์เบอร์รี่ จังหวัดยโสธร ศึกษากลยุทธ์การตลาดในการกระจายสินค้าจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภคในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ ในประเทศไทย ศึกษากระบวนการโลจิสติกส์ของส้มโอ ในอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงรายเพื่อการส่งออก ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการวิสาหกิจกับการออกแบบอย่างยั่งยืนในบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึกประเภทอาหารและขนมไทย ศึกษาการดำเนินนโยบายแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามกรอบธรรมาภิบาล ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย กรณีศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ศึกษาการบริหารจัดการโซ่อุปทานของกุ้งขาวแวนนาไมในจังหวัดนครปฐม มีแผนงานบูรณาการเพื่อเพิ่มศักยภาพงานหัตถกรรมของกลุ่มจังหวัดเศรษฐกิจพิเศษ แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชนและการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้วและจังหวัดตราด มีการพัฒนาและยกระดับเกลือสินเธาว์อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สู่ผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชน ภายใต้โมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย 4.0 พัฒนารูปแบบระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของตลาดน้ำในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารกลุ่มขนมไทยและเบเกอรี่จากมันสำปะหลัง พัฒนาระบบการโลจิสติกส์ของการผลิตมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออก พัฒนาระบบการต้นน้ำการผลิตมะพร้าว น้ำหอมไทยเพื่อส่งออกไปสู่ประเทศจีน พัฒนาการผลิตสินค้าชุมชนของอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย โดยใช้ศักยภาพของทรัพยากรชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแข่งขันสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาชุมชนวิถีประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาล: หลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมพิเศษ กรุงเทพมหานคร มีการนำกลับมาใช้ใหม่ของวัสดุเหลือใช้ในโรงงานการผลิตเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ประเภทของตกแต่ง ทำการสร้างความภาคภูมิใจให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ใน กรุงเทพมหานคร ได้ทำการปรับปรุงกระบวนการผลิตวัสดุก่อสร้างจากดินเผาของชุมชนผู้ผลิตอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อโอกาสการแข่งขันและความเข้มแข็งของชุมชน เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโซ่อุปทานบัวหลวงตัดดอกในจังหวัดนครปฐม เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการโลจิสติกส์และการขนส่งของมะพร้าวน้ำหอมเพื่อการส่งออกไปสู่ประเทศจีน ยกย่องคุณภาพมาตรฐานมะพร้าวน้ำหอมไทยเพื่อการส่งออกสู่ประเทศจีน ลดความสูญเสียในกระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนของชมพู่ทับทิมจันทร์ และมีแนวทางด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งออกกล้วยหอมทองของประเทศไทยสู่ประเทศญี่ปุ่น จากที่กล่าวมานั้นจึงครอบคลุมวัตถุประสงค์ การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการ ได้ทำการพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือในห่วงโซ่อุปทานเฉพาะส่วน การตลาด การจัดจำหน่ายและการขนส่งกระจายสินค้าระยะบู๊ทสำหรับ เกษตรกรสูงอายุและผู้ซื้อและผู้บริโภคแบบเบ็ดเสร็จ เศรษฐกิจแนวใหม่ ประเทศไทย 4.0 และออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับของมะพร้าวน้ำหอมเพื่อการส่งออกไปสู่ประเทศจีน ซึ่งครอบคลุมวัตถุประสงค์การนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รวมถึงกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ได้ทำการศึกษาผลสำเร็จขององค์การธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็นเลิศ ศึกษานวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ในยุคไทยแลนด์ 4.0 และศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นำตาลมะพร้าวในยุค Thailand 4.0 มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก จังหวัดอุดรธานี พัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าพื้นเมืองของสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้สู่ธุรกิจที่ยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าผลสำเร็จขององค์การธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็น

เลิศ และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของผู้ประกอบการ จังหวัดระนอง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน ด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาต้นแบบ การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม มีงานวิจัยจำนวน 24 เรื่องได้แก่

1) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2) การพัฒนาและยกระดับเกลือสินเธาว์อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สู่ผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชน ภายใต้โมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย 4.0

3) แผนงานบูรณาการเพื่อเพิ่มศักยภาพงานหัตถกรรมของกลุ่มจังหวัดเศรษฐกิจพิเศษ แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน และการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้วและจังหวัดตราด

4) การศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดสินค้าข้าวไรซ์เบอร์รี่ จังหวัดยโสธร

5) การสร้างความภาคภูมิใจให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกรุงเทพมหานคร

6) กลยุทธ์การตลาดในการกระจายสินค้าจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภคในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ ในประเทศไทย

7) การพัฒนารูปแบบระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของตลาดน้ำในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

8) การนำกลั้มมาใช้ใหม่ของวัสดุเหลือใช้ในโรงงานการผลิตเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกประเภทของตกแต่ง

9) การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารกลุ่มขนมไทยและเบเกอรี่จากมันสำปะหลัง

10) การพัฒนากระบวนการโลจิสติกส์ของการผลิตมะพร้าวอ่อนเพื่อการส่งออก

11) กระบวนการโลจิสติกส์ของส้มโอ ในอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงรายเพื่อการส่งออก

- 12) การพัฒนากระบวนการต้นน้ำการผลิตมะพร้าวน้ำหอมไทยเพื่อส่งออกไปสู่ประเทศจีน
- 13) การมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการวิสาหกิจกับการออกแบบอย่างยั่งยืนในบรรทัดฐานของที่ระลึกประเภทอาหารและขนมไทย
- 14) การดำเนินนโยบายแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามกรอบธรรมาภิบาลในเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย กรณีศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว
- 15) การปรับปรุงกระบวนการผลิตวัสดุก่อสร้างจากดินเผาของชุมชนผู้ผลิตอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อโอกาสการแข่งขันและความเข้มแข็งของชุมชน
- 16) การพัฒนาการผลิตสินค้าชุมชนของอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยใช้ศักยภาพของทรัพยากรชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแข่งขันสู่ประชาคมอาเซียน
- 17) การบริหารจัดการโซ่อุปทานของกุ้งขาวแวนนาไมในจังหวัดนครปฐม
- 18) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโซ่อุปทานบัวหลวงตัดดอกในจังหวัดนครปฐม
- 19) การพัฒนาชุมชนวิถีประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาล: หลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร
- 20) การจัดระบบซัพพลายเชนของฝรั่งและกล้วยร่วมแปลงจากเกษตรกร กรณีกลุ่มเกษตรกรเพื่อสอดคล้องกับแนวคิดเป็นเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนครปฐม
- 21) การเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการโลจิสติกส์และการขนส่งของมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออกไปสู่ประเทศจีน
- 22) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานมะพร้าว น้ำหอมไทยเพื่อการส่งออกสู่ประเทศจีน
- 23) การลดความสูญเสียในกระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนของชมพูทับทิมจันทร์
- 24) แนวทางด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งออกกล้วยหอมทองของประเทศไทยสู่ประเทศญี่ปุ่น

ตอนที่ 2 การนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการ มีงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1) การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือในห่วงโซ่อุปทานเฉพาะส่วนการตลาด การจัดจำหน่ายและการขนส่งกระจายสินค้าระบุพิกัดสำหรับ เกษตรกรสูงอายุผู้ซื้อและผู้บริโภคแบบเบ็ดเสร็จ เศรษฐกิจแนวใหม่ ประเทศไทย 4.0

2) การออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับของมะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออกไปสู่ประเทศจีน

ตอนที่ 3 การขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รวมถึงกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP มีงานวิจัยจำนวน 7 เรื่อง ได้แก่

1) ผลสำเร็จขององค์การธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็นเลิศ

2) นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ในยุคไทยแลนด์ 4.0

3) นวัตกรรมและเทคโนโลยีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นำตาลมะพร้าวในยุค Thailand 4.0

4) การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก จังหวัดอุดรธานี

5) การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าพื้นเมืองของสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้สู่ธุรกิจที่ยั่งยืน

6) การเพิ่มมูลค่าผลสำเร็จขององค์การธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็นเลิศ

7) การเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของผู้ประกอบการ จังหวัดระนอง

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 จากสรุปผลการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน ด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาต้นแบบ การสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่ม ในการศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย กองทุนได้มีการกระจายอำนาจให้คนในหมู่บ้านเลือกคณะกรรมการตามหลักประชาธิปไตย คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกับราชการ มีการแบ่งงานตามความถนัดและความเหมาะสม จัดสรรสิทธิประโยชน์แก่สมาชิกอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สมาชิกมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ทำให้มีความเชื่อมั่นในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งของแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนเข้มแข็งต้องมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ชัดเจน มีเป้าหมายการดำเนินการ สมาชิกชุมชนต้องได้รับผลประโยชน์ สามารถใช้ทรัพยากรภายในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากการศึกษาการพัฒนาและยกระดับเกลือสินเธาว์อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สู่ผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชน ภายใต้โมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย 4.0 ซึ่งแนวทางการพัฒนาและยกระดับเกลือสินเธาว์ปรับเปลี่ยนความคิด สร้างค่านิยมแก่ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนอำเภอบ้านดุง, พัฒนาแหล่งผลิตเกลือสินเธาว์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว, พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์เกลือสินเธาว์อำเภอบ้านดุง, มุ่งเน้นเกษตรกรรมทำนาเกลือสินเธาว์ยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภาครัฐและภาคีเครือข่ายความร่วมมือ 5 ประชาารัฐ

ตอนที่ 2 จากสรุปผลการนำเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการ ได้ทำการพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือในห่วงโซ่อุปทานเฉพาะส่วนการตลาด การจัดจำหน่ายและการขนส่งกระจายสินค้าระบุพิถีพิถันสำหรับเกษตรกรสูงอายุและผู้ชื้อและผู้บริโภคแบบเบ็ดเสร็จ เศรษฐกิจแนวใหม่ประเทศไทย 4.0 เพื่อจะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับเกษตรกรตั้งแต่การประกาศจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรของตน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สร้างรายได้จากการเกษตร การนำเทคโนโลยีมาช่วยสร้างรายได้ให้

แก่ผู้สูงอายุจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่จะช่วยให้สังคมผู้สูงอายุที่มีจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นสังคมที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีที่มีในปัจจุบันสอดคล้องกับ ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท์ และสรานันท์ อนุชน (2561) ได้ทำการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมผู้สูงอายุ พบว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ทำให้เทคโนโลยีอยู่กับผู้สูงอายุได้ สามารถพัฒนาการทำงาน การจัดการ การบริการให้เหมาะสมแก่ประชาชนทั่วไปและสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ รวมไปถึงก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ และการศึกษาการออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับของมะพร้าวน้ำหอมเพื่อการส่งออกไปสู่ประเทศจีน ซึ่งการทำการตรวจสอบย้อนกลับนี้เป็นการลดความสูญเสียทั้งเชิงของความปลอดภัยด้านอาหารและความปลอดภัยในด้านการค้าของประเทศ เมื่อทำการลดความสูญเสียของระบบได้ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ประกอบการและชุมชน ซึ่งโมเดลที่ได้นี้มีความเหมาะสม รวมถึงการเลือกใช้เทคโนโลยีระบบตัวตน การออกแบบฐานข้อมูล การออกแบบหน้าจอรระบบตรวจสอบย้อนกลับ การออกแบบส่วนติดตามประสานงานกับผู้ใช้งาน ความถูกต้องของระบบ และความสะดวกในการใช้งาน มีความเหมาะสมทุกด้าน สำหรับผู้ใช้งานเห็นว่าความครบถ้วนของข้อมูลในการส่งออก ความถูกต้องของข้อมูลในการส่งออก และความสะดวกรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับมีความเหมาะสมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รวมถึงกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ได้ทำการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าพื้นเมืองของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ธุรกิจที่ยั่งยืน ศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นำตาลมะพร้าวในยุค Thailand 4.0 และศึกษานวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยเทคโนโลยีสารสนเทศกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2017) ที่มียุทธศาสตร์ในการพัฒนานวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ในผู้ประกอบการของธุรกิจเกิดใหม่ Startup โดยการผลักดันและสนับสนุนด้านการลงทุน การวิจัยและพัฒนา การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาให้ผู้ประกอบการสามารถใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับ สามารถใช้สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านต้องเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มากขึ้น และติดตามการใช้จ่ายเงินของผู้กู้อย่างต่อเนื่องว่าผู้กู้นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งจะกลายเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้เสียหรือประสบปัญหาหนี้ค้างชำระและ/หรือเงินขาดบัญชีเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งในประเด็นนี้ จึงเป็นประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาทบทวนนโยบายของรัฐบาล กรณีหากจะมีการพิจารณาเพิ่มเงินทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในระยะต่อไป ต้องพิจารณารายละเอียดผลการดำเนินการในทางปฏิบัติให้ชัดเจน หรือกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางการสนับสนุนเงินทุนเพิ่มเติม

2. จากการศึกษาแผนงานบูรณาการเพื่อเพิ่มศักยภาพงานหัตถกรรมของกลุ่มจังหวัดเศรษฐกิจพิเศษแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชนและการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้วและจังหวัดตราด ทำให้ทราบว่า การพัฒนางานหัตถกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งหนึ่งๆ ไม่จำเป็นต้องดำเนินในทุกขั้นตอนด้วยตัวเอง แต่การสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อจัดหาวัตถุดิบ หรือการนำเอาวัตถุดิบที่ไม่มีคุณค่าของชุมชนหนึ่งมาแปรรูป และพัฒนาในอีกชุมชนหนึ่ง ถือเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และร่วมกันแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นำจุดแข็งของชุมชนมาต่อยอด แก้ปัญหาลดอ่อนด้วยนวัตกรรมและความคิด

3. จากการศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดสินค้าข้าวไรซ์เบอร์รี่ จังหวัดยโสธร ผู้ประกอบการควรจัดสรรงบประมาณด้านการส่งเสริมการตลาดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการตลาดผ่านอินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายน้อยหรือบางช่องทางไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งจากปัจจุบันผู้บริโภคเข้าถึงข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว เช่น การแจ้งข้อมูลโปรโมชั่นหรือส่วนลดต่างๆ และผู้ประกอบการควรปรับลดการให้พนักงานขายเป็นตัวแทนในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพราะมีค่าใช้จ่ายสูง

4. ในการศึกษา การดำเนินนโยบายแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามกรอบธรรมาภิบาล ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย กรณีศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรปรับโครงสร้างในการดำเนินนโยบายให้เป็นแบบกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมและอำนาจหน้าที่ ในการ

ตัดสินใจ และบริหารโครงการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง โดยรัฐบาลกลางเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งการและควบคุมมาเป็นที่ปรึกษา และให้การสนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้ที่จำเป็น เพื่อขับเคลื่อนนโยบายโดยประชาชนเป็นศูนย์กลาง

5. จากการศึกษาการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพกระบวนการกระจายสินค้าและการส่งออกของกล้วยหอมทองไปสู่ประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการกระจายสินค้านั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการค้าผลผลิตทางการเกษตรระหว่างประเทศเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการทำให้สินค้าผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทยสามารถไปสู่มือของผู้บริโภคได้ โดยที่มีสภาพของผลผลิตสมบูรณ์ ไม่มีผลกระทบจากการเดินทาง ซึ่งนอกจากจะสามารถใช้เป็นการทำการประชาสัมพันธ์สินค้าที่มีคุณภาพดีแล้ว ยังสามารถป้องกันข้อผิดพลาดซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ และยังเป็นการควบคุมความเสียหายในเชิงพาณิชย์ให้อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดด้วย โดยรัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือในการวางแผนการขนส่งและการกระจายสินค้าของสินค้าเกษตร โดยอาจจะทำเป็นข้อกำหนดให้ทุกผลผลิตทางการเกษตรที่จะต้องส่งออกนอกประเทศจะต้องมีการนำเสนอแผนการขนส่งสินค้า

6. จากการพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือในห่วงโซ่อุปทานเฉพาะส่วนการตลาด การจัดจำหน่ายและการขนส่งกระจายสินค้าระบุพิถีพิถันสำหรับเกษตรกรสูงอายุและผู้ซื้อและผู้บริโภคแบบเบ็ดเสร็จ เศรษฐกิจแนวใหม่ประเทศไทย 4.0 มีข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยการพัฒนาแอปพลิเคชันในส่วนการค้นหาเส้นทางเพื่อการขนส่งสินค้าเกษตรควรมีการพัฒนาขั้นตอนวิธีอื่นๆ เพิ่มขึ้นอีก ควรมีการส่งเสริมและเผยแพร่ใช้งานแอปพลิเคชันที่พัฒนาเพื่อนำไปใช้ในการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรผู้สูงอายุในวงกว้าง และการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาแอปพลิเคชันฯ เพื่อการจำหน่ายสินค้าเกษตร หากต้องการนำเทคนิคนี้ไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่นๆ ที่ซับซ้อน หรือในแขนงวิชาอื่น จำเป็นต้องจัดเก็บและศึกษาข้อมูลของเนื้อหาที่เพิ่มเติม

7. จากการศึกษาผลสำเร็จขององค์การธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เป็นเลิศ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs สามารถนำโมเดลนี้ไปเป็นแนวทางดำเนินการในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีความพร้อมสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม และเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จอย่างยั่งยืน หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรงเช่นกระทรวงอุตสาหกรรม สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs เพื่อให้ภาครัฐได้ประโยชน์สูงสุด และสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีการ

พัฒนาได้อย่างยั่งยืน และอาจจะนำไปเป็นตัวอย่างกำหนดนโยบายสำหรับอุตสาหกรรมอื่น ให้มีส่วนในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 และนักวิชาการและผู้สนใจ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในศึกษา และทำการวิจัยเพิ่มเติมในอุตสาหกรรมอื่น

8. จากการศึกษา การเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชนตามแนวทางศาสตร์พระราชา ในรูปแบบคลัสเตอร์ ด้วยผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาครัฐควรให้การสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยให้คนในชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วม เช่น การสร้างองค์ความรู้และทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรท้องถิ่น และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาผสมผสานให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ขึ้นได้ รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. การบริหารจัดการชุมชนและการพัฒนาศักยภาพชุมชน ต้องมีการสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับฐานรากของชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างแข็งแกร่ง และสมาชิกในกลุ่มสงบสุข สามารถพึ่งพาตัวเองได้

2. สมาชิกในชุมชนสามารถสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน ตั้งแต่การร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการ การดำเนินงาน การประเมินผล และเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากชุมชนโดยสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินงาน และร่วมรับผลประโยชน์อย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน

3. การจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมกับการพัฒนาศักยภาพชุมชน ให้มีความหลากหลาย และแนะนำสมาชิกในชุมชน และคนรุ่นใหม่ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำมาจัดการพัฒนาชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- เกศสุตา โภคานิตย์ และ คณะ. (2562). ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากโดยแนวทางประชารัฐตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีส่วนร่วมในจังหวัดชัยภูมิ. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**, 6(3), 278-289.
- ณรงค์ อนันต์เลิศกุล และ จิรศักดิ์ จิยะจันทร์. (2561). แนวทางการบริหารจัดการองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อปกรณีศึกษา ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารในพื้นที่ภาคใต้. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**, 10(2), 128-135.
- พิสิษฐ์ พงศาปรมัตต์, ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ และ จิตาภา ภิรติกรกุล. (2561). การพัฒนาชุมชนไปสู่ชุมชนเข้มแข็งจากการจัดการความรู้ของมูลนิธิโครงการหลวง. **วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 5(1), 112-125
- ภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์ และสรานันท์ อนุชน. (2561). เทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมผู้สูงอายุ. **วารสารพยาบาลทหารบก**, 19(3), 27-32.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 -2549**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- หทัยชนก คะตะสมบุรณ์. (2562). การพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดการตนเองด้านเศรษฐกิจบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดชัยนาท. **บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์**, 7(2), 57-70.
- Ahmed, S., & Eklund, E. (2019). Rural Accessibility, Rural Development, and Natural Disasters in Bangladesh. **Journal of Developing Societies**, 35(3), 391-411.
- Forrest, J. (2017). Rural Development and Food Security in the 21st Century: A Review and Proposal. **Journal of Developing Societies**, 33(4), 448-468.
- Schmidt, E. (2006). Sustainable Community for Sustainable Development. **Journal of Developing Societies**, 22(4), 379-400.